

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned} \text{Sample Size} &= \frac{NZ^2pq}{d^2(N-1) + Z^2pq} \\ n &= \frac{192 (1.96)^2 0.5 * 0.5}{(0.05)^2 (192-1) + (1.96)^2 0.5 * 0.5} \\ n &= 128.24035 = 128 \text{ คน} \end{aligned}$$

แต่เนื่องจากอาจมีข้อผิดพลาดในการหากกลุ่มตัวอย่างจึงจำเป็นต้องเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 25 จะได้กลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 32 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็น 160 คน โดยเป็นมารดาที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 78 คน และไม่เข้าร่วมโครงการฯ 82 คน

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสัมภาษณ์ชุดที่.....

แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพฤติกรรมของมารดาในการดูแลอนามัยช่องปากของเด็กอายุ 2-3 ปี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลของมารดา

1. ชื่อ.....นามสกุล.....

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพสมรส

 สมรส แยกกันอยู่ไม่ได้หย่า หย่าร้าง หม้าย อื่นๆ.....

4. ระดับการศึกษาของมารดา

 ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร ปริญญาตรี อื่นๆ.....

5. อาชีพของมารดา

 รับราชการ แม่บ้าน ค้าขาย เกษตรกร รับจ้าง อื่นๆ..... ไม่ได้ทำงานอยู่บ้านเลี้ยงลูก

ข้อมูลของบุตร (เฉพาะที่อายุ 2-3 ปี)

1. ชื่อ.....นามสกุล.....

2. อายุ.....ปี.....เดือน

3. เกิดวันที่.....เดือน.....ปี.....

4. ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....

5. ส่วนใหญ่ใครเป็นผู้เลี้ยงดูเด็กในช่วงกลางวัน.....

ลิขสิทธิ์ © มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © Chiang Mai University

All rights reserved

ส่วนที่ 2

แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมของมารดาในการดูแลสุขภาพช่องปากที่ปฏิบัติต่อลูกหลังคลอด

ตอนที่ 1 พฤติกรรมการบริโภคนม

ก. การให้นมเด็ก

1. ตอนนี้ท่านให้ลูกกินนมอะไรเป็นประจำ

- ( ) นมแม่ ( ) นมผงดัดแปลงสำหรับเลี้ยงทารก
 ( ) นมกล่องรสจืด ( ) นมผงสูตรต่อเนื่องที่มีรสหวาน
 ( ) นมกล่องรสหวาน/ นมรสช็อคโกแลต
 ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

2. ที่ผ่านมามีท่านเคยให้นมแม่ลูกกินหรือไม่

- ( ) ไม่เคยให้กินนมแม่
 ( ) ให้ ถามต่อว่า
 ( ) เคยให้และตอนนี้ก็กินอยู่ยังไม่หยุด
 ( ) เคยให้แต่หยุดแล้วเมื่ออายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี 6 เดือน
 ( ) เคยให้แต่หยุดหลังอายุ 1 ปี 6 เดือน

3. ตอนนี้ลูกของท่านดูดนมขวดหรือไม่

- ( ) ไม่กินนมขวดเลย (ข้ามไปตอบข้อ 6)
 ( ) ดูดนมขวด
 ( ) เลิกดูดนมขวดแล้ว และเลิกเมื่ออายุ (ข้ามไปตอบข้อ 6)
 ( ) อายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี 6 เดือน
 ( ) อายุมากกว่า 1 ปี 6 เดือน

4. ในระยะเวลา 1 อาทิตย์ ที่ผ่านมามีท่านให้ลูกดูดนมขวดก่อนเข้านอนหรือไม่

- ( ) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 6)
 ( ) เคย และถามต่อว่า ลูกของท่านดูดนมขวดก่อนเข้านอน เป็นเวลากลางวัน หรือกลางคืน
 ( ) เวลากลางวัน ( ) เวลากลางคืน ( ) ทั้งเวลากลางวันและกลางคืน

5. ท่านให้ลูกนอนหลับคาขวดนมหรือไม่

- ( ) ไม่เคย
 ( ) เคย และถามต่อว่า นอนหลับคาขวดนมบ่อยเพียงใด
 ( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้งต่ออาทิตย์ ( ) มากกว่า 3 ครั้งต่ออาทิตย์แต่ไม่ทุกวัน ( ) ทุกวัน

6. ตอนนี้ลูกของท่านกินนมมือตัก หรือไม่

( ) ไม่กิน

( ) กิน และถามต่อว่า เด็กกินนมขวดมือตักบ่อยเพียงใด

( ) น้อยกว่า 3 ครั้งต่ออาทิตย์ ( ) มากกว่า 3 ครั้งต่ออาทิตย์ แต่ไม่ทุกวัน ( ) ทุกวัน

7. เมื่อลูกตื่นนอนตอนตัก และร้องไห้ ท่านปฏิบัติอย่างไรแก่ลูก

( ) ให้ลูกดูดนมขวด เพราะจะทำให้หยุดร้อง

( ) ให้ลูกดูดน้ำแล้วปล่อยให้หลับ

( ) อุ้มลูกเดินเล่นปล่อยให้หยุดร้องและหลับไปเอง

( ) ให้ขนมล่อให้ลูกหยุดร้อง

( ) อื่นๆ.....

8. ท่านได้ทำความสะอาดช่องปากลูกอย่างไรหลังจากการให้นมลูกเป็นประจำ

( ) ให้ลูกดื่มน้ำตาม

( ) บ้วนปาก

( ) แปรงฟัน

( ) ใช้ผ้าสะอาดเช็ด

( ) ไม่ทำอะไรเลย

( ) อื่นๆ.....

ข. การบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม

1. ใน 1 อาทิตย์ที่ผ่านมาท่านได้ให้ลูกกินขนมหรือไม่

( ) ไม่ให้ (ข้ามไปตอบข้อ 4)

( ) ให้ ถามต่อว่า ความถี่ในการให้ขนม

( ) ทุกวัน ( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้งต่ออาทิตย์ ( ) มากกว่า 3 ครั้งต่ออาทิตย์ แต่ไม่ทุกวัน

2. ขนมที่ท่านซื้อให้ลูกกินเป็นประจำคือขนมประเภทไหน

( ) ขนมถุงประเภทกรุบกรอบ

( ) ขนมไทย เช่น ขนมหม้อแกง ขนมครก

( ) ขนมอ่อนนุ่ม และยุ่ง่าย เช่น ขนมปังนิ่ม ขนมเค้ก ( ) ลูกอม ท็อฟฟี่ ลูกกวาด

( ) ขนมหวานเหนียวๆ เช่น กาละแมะ ช็อคโกแลต ( ) อื่นๆ.....

3. ท่านได้ทำความสะอาดช่องปากให้ลูกหลังจากที่เด็กกินขนมเสร็จแล้วอย่างไร

( ) ให้เด็กดื่มน้ำตาม

( ) บ้วนปาก

( ) แปรงฟัน

( ) ใช้ผ้าสะอาดเช็ด

( ) ไม่ทำอะไรเลย

( ) อื่นๆ.....

4. ใน 1 อาทิตย์ที่ผ่านมา ท่าน ได้ให้ลูกดื่มเครื่องดื่มรสหวานหรือไม่
 ( ) ไม่ให้
 ( ) ให้ ถามต่อว่า ความถี่ในการให้ดื่ม
 ( ) ทุกวัน ( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้งต่ออาทิตย์ ( ) มากกว่า 3 ครั้งต่ออาทิตย์ แต่ไม่ทุกวัน
5. ท่านให้เด็กดื่ม เครื่องดื่ม รสหวานประเภทไหนเป็นประจำ
 ( ) ไม่ได้ดื่มประเภทไหน ( ) น้ำอัดลม
 ( ) นมเปรี้ยว ( ) น้ำผลไม้สด
 ( ) น้ำหวานกลั่นผลไม้ ( ) อื่นๆ.....
6. ท่าน ได้ทำความสะอาดช่องปากลูกอย่างไรหลังจากให้เด็กดื่มเครื่องดื่มรสหวาน
 ( ) ให้ลูกดื่มน้ำตาม ( ) บ้วนปาก
 ( ) แปรงฟัน ( ) ใช้ผ้าสะอาดเช็ด
 ( ) ไม่ทำอะไรเลย ( ) อื่นๆ.....
7. ใน 1 อาทิตย์ที่ผ่านมา ท่าน ได้ให้ลูกกินผักหรือผลไม้หรือไม่
 ( ) ไม่กินเลย
 ( ) ไม่ได้กินทุกวัน หรือ กินนานๆครั้ง
 ( ) กินอย่างน้อยวันละ 1 มื้อทุกวัน
 ( ) กินวันละ 2-3 มื้อทุกวัน

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการทำความสะอาดช่องปากของบุตร

1. ตอนนี้ท่าน ได้ทำความสะอาดฟันลูกด้วยวิธีใด
 ( ) ไม่เคยทำเลย
 ( ) ทำ ถามต่อว่า ท่านทำความสะอาดด้วยวิธีใด
 ( ) เช็ดด้วยผ้าสะอาด ( ) เช็ดด้วยผ้าสะอาดชุบน้ำ
 ( ) แปรงฟัน ( ) อื่นๆ.....
2. ใน 1 อาทิตย์ที่ผ่านมา ลูกของท่าน ได้รับการแปรงฟันหรือไม่
 ( ) ไม่ได้แปรงฟัน
 ( ) ได้แปรงฟัน ถามต่อว่า แปรงฟันด้วยวิธีใด
 ( ) เด็กแปรงเองได้ ( ) พ่อและแม่แปรงฟันให้
 ( ) ผู้ปกครองแปรงซ้ำอีกครั้งเป็นประจำหลังจากเด็กแปรงฟันเอง ( ) อื่นๆ.....

3. ใน 1 อาทิตย์ที่ผ่านมา จำนวนครั้งของการแปรงฟันให้เด็กเป็นอย่างไร

- ( ) แปรงฟันทุกวันเป็นประจำ วันละ 2 ครั้ง เช้า - ก่อนนอน ( ) แปรงฟันวันละ 3-4 ครั้ง
 ( ) แปรงวันละ 1 ครั้ง ( ) ไม่แน่นอน
 ( ) อื่นๆ.....

4. ตอนนี้ท่านใช้ยาสีฟันในการแปรงฟันให้ลูกหรือไม่

- ( ) ไม่เคยใช้ยาสีฟัน ให้แปรงฟันด้วยน้ำเปล่า (ไปตอบข้อ 6)
 ( ) ใช้ ถามต่อว่าชนิดของยาสีฟันที่ใช้เป็นประจำ
 ( ) ยาสีฟันสำหรับเด็กผสมฟลูออไรด์ ( ) ใช้ยาสีฟันสำหรับผู้ใหญ่ ผสมฟลูออไรด์
 ( ) ใส่ยาสีฟันสมุนไพร ( ) อื่นๆ.....

5. ท่านใส่ยาสีฟันปริมาณเท่าไรให้ลูกทุกครั้งเมื่อแปรงฟัน

- ( ) ใส่เท่าเม็ดถั่วเขียว ( ) ใส่เท่าเม็ดข้าวโพด
 ( ) ใส่เต็มแปรงสีฟัน ( ) ตะบองๆ
 ( ) อื่นๆ.....

6. ท่านแปรงฟันให้ลูกด้วยวิธีไหน

- ( ) ถูไปมาสั้นๆ แนวขวาง ( ) ถูไปมาแล้วปิดขึ้นปิดลง
 ( ) ปิดขึ้นปิดลง ( ) อื่นๆ.....

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการตรวจสอบสุขภาพช่องปากและการรับบริการทันตกรรม

1. ในระยะ 1 เดือนที่ผ่านมาท่านเคยตรวจฟันให้ลูกท่านหรือไม่

- ( ) ไม่เคยตรวจ ( ) เคยตรวจ

ถามต่อว่าความถี่ในการตรวจฟันกี่ครั้ง ต่อเดือน

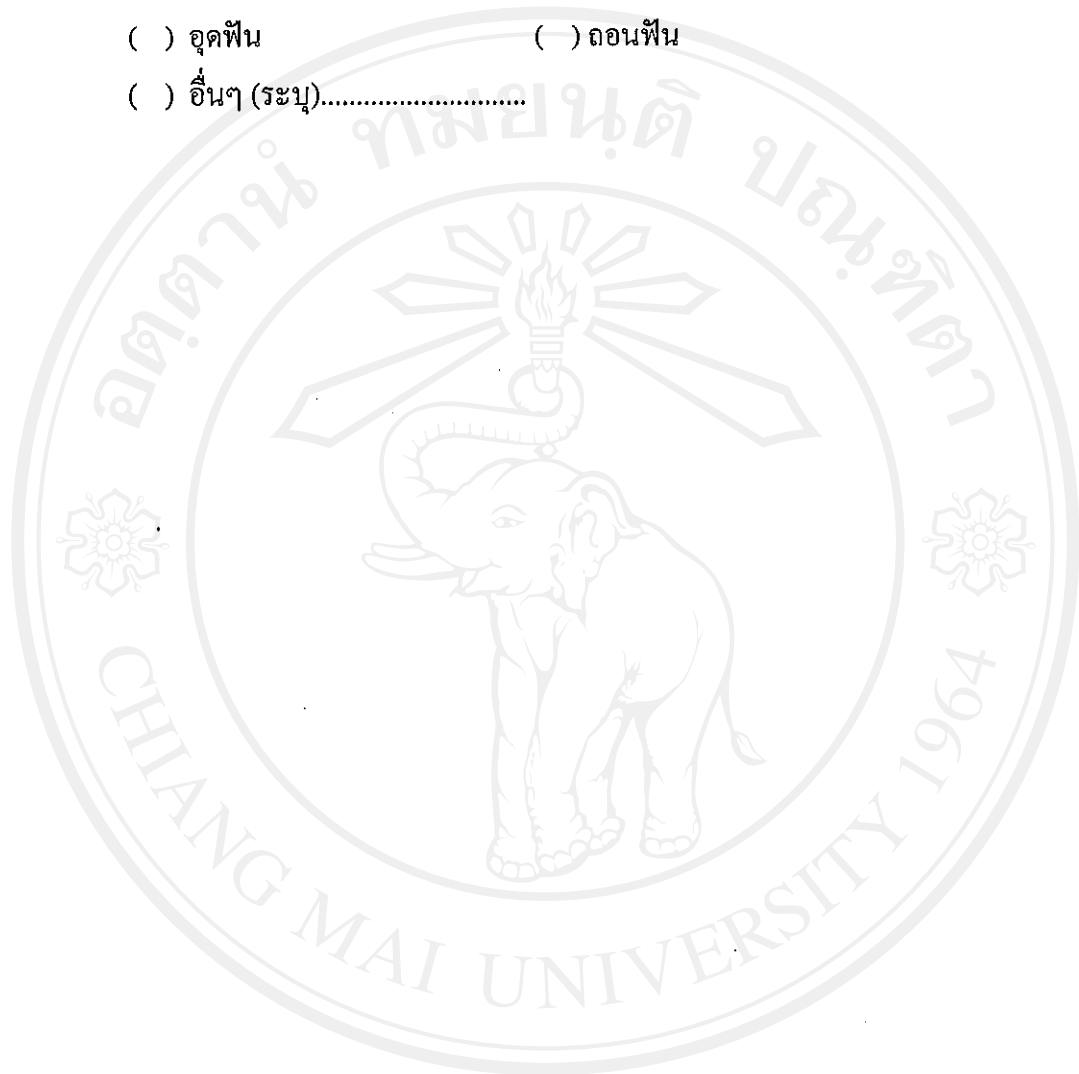
- ( ) ตรวจทุกๆวันเป็นประจำ ( ) 1-2 ครั้งต่อ เดือน
 ( ) 3-4 ครั้ง ต่อ เดือน ( ) ไม่แน่นอน
 ( ) อื่นๆ.....

2. ในรอบ 1 ปีท่านเคยพาลูกไปพบหมอฟันหรือไม่

- ( ) ไม่เคย
 ( ) เคยพบ

3. ท่านได้พาลูกมาพบหมอฟันเพื่อเข้ารับบริการทางทันตกรรม คือ

- ( ) ยังไม่เคยรับบริการ   ( ) ตรวจฟัน
 ( ) ทาฟลูออไรด์วานิช   ( ) เคลือบหลุมร่องฟัน
 ( ) อุดฟัน   ( ) ถอนฟัน
 ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ORAL HEALTH SURVEY FORM

แบบตรวจสุขภาพช่องปาก

Date..... Number of survey.....

Name..... Age.....

Examiner.....

Sex (M= 1, F =2).....

Fun Dee Program ( ) Yes ( ) No

Dental caries Index

55	54	53	52	51	61	62	63	64	65

85	84	83	82	81	71	72	73	74	75
Code		Status				Code		Status	

0

Sound

5

Missing, any other reason

1	Dycayed	7	Trauma (facture)
2	Filled, with decayed	8	Unerupted tooth
3	Filled, no decayed	9	Other
4	Missing, as a result of caries		

Plaque Index (Stallard)

52	51	61	62

Code	Status
0	No plaque
1	Plaque $\leq$ 1/3 tooth surface
2	Plaque 1/3 - 2/3 of tooth sureface
3	Plaque $>$ 2/3 of tooth sureface
9	Cannot identifie

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ

สังกัด

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปิยะนารถ จาคีเกตุ

อาจารย์ภาควิชาทันตกรรมชุมชน
คณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2. อาจารย์ ดร.วริศรา สิริมหาราช

อาจารย์ภาควิชาทันตกรรมสำหรับเด็ก
คณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3. ทันตแพทย์หญิงชนนาถ เกียรติขจรฤทธิ์

ทันตแพทย์ประจำคลินิกทันตกรรม
เดินทัลแลนด์ จังหวัดลำพูน
เฉพาะทางทันตกรรมสำหรับเด็ก

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล

นางสาวทิพธิดา คำแก้ว

วัน เดือน ปีเกิด

11 ธันวาคม 2517

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2535

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา

อำเภอเถิน จังหวัดลำพูน

พ.ศ.2538

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี

พ.ศ.2543

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ

สถาบันราชภัฏ ลำปาง

ประวัติการทำงาน

ปี พ.ศ.

สถานที่

ตำแหน่ง

พ.ศ.2538 - 2539

สถานีอนามัยบ้านแม่เทพ

เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข 2-3

โรงพยาบาลบ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง

จังหวัดลำพูน

พ.ศ.2539 - ปัจจุบัน

ฝ่ายทันตกรรม โรงพยาบาลบ้านโฮ้ง เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข 6

โรงพยาบาลบ้านโฮ้ง

อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน